

Recomanacions en relació a les proves d'avaluació en el context de la situació excepcional de docència no-presencial motivada per la COVID-19

(versió 14/04/2020)

Mentre que les administracions competents o, si escau, els òrgans de govern de la UPC no aprovin normativa marc referent als procediments docents i d'avaluació en l'actual context de docència no presencial, es formulen les recomanacions detallades a continuació. Quant a la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGDD), aquestes recomanacions compleixen el que estableix el document *criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en classe i/o avaluació en remot*.

Aquest document s'ha organitzat en quatre apartats:

- A.- Recomanacions generals per a la docència a distància
- B.- Recomanacions específiques per a les proves d'avaluació a distància
- C.- Recomanacions des del punt de vista TIC
- D.- Preguntes freqüents i consideracions a tenir en compte

A.- Recomanacions generals per a la docència a distància

En el cas de la realització de sessions formatives a distància, així com en les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir, cal tenir present les següents instruccions generals amb relació al tractament de dades personals que es realitza amb l'eina que es faci servir per a les classes:

- 1) Es recomana l'ús de les eines informàtiques que la UPC posa a disposició de la comunitat acadèmica, com són els campus virtuals, les eines de treball en remot, el sistema d'autenticació corporatiu, i els correus electrònics institucionals. No es pot fer servir una dada biomètrica per a la identificació de l'estudiantat.
- 2) És una bona pràctica demanar als estudiants, a l'inici i/o al llarg de la sessió, que tinguin desactivats la càmera i el micròfon, excepte quan intervinguin.
- 3) Idealment, les intervencions dels estudiants en les classes en remot s'haurien de fer en finalitzar l'exposició del professor o mitjançant el xat durant la sessió. D'aquesta forma, si es grava la sessió, es podria fer pública la part on no han intervingut els estudiants. Com això es poc pràctic, en el cas que sigui necessari gravar la sessió, incloent les intervencions dels estudiants en la sessió de classe en remot, aquesta gravació s'ha de desar a la intranet docent amb accés restringit als estudiants d'aquesta assignatura, procedint a la seva supressió una vegada finalitzat el curs. Per altres casos i/o usos cal informar adequadament als estudiants i recollir el seu consentiment.
- 4) En el cas que estigui previst o sigui necessària la imatge dels estudiants per a la sessió, cal informar-lo que ha de cercar un fons que deixi fora de la vista tot objecte personal que vulgui mantenir privat. També aconsellem que el professor verifiqui que deixa fora de la vista tot objecte personals que vulgui mantenir en privat.
- 5) Cal informar a l'inici i/o al llarg de la sessió als estudiants, sobre la prohibició de gravar i/o difondre públicament, parcialment o totalment, la sessió a Internet

(Youtube, Xarxes Socials, etc.) o qualsevol altre mitjà, a excepció dels usos docents previstos en el marc de l'assignatura. Per exemple, es pot incloure un advertiment com aquest: © Universitat Politècnica de Catalunya, 2020. Tots els drets reservats. Queda totalment prohibit gravar, difondre, comunicar o publicar aquesta sessió a través d'Internet o de qualsevol altre mitjà equivalent.

6) Si s'escau la gravació de la sessió de classe, caldrà informar de la gravació prèviament als assistents i que quedi constància de què se'ls ha avisat. Aquesta informació ha d'incloure la finalitat per la qual es procedirà a la gravació de la sessió. Per exemple, una forma recomanable per fer-ho es, a l'inici de la sessió, llegir de forma literal o presentar per pantalla la següent informació:

- *Amb motiu de la suspensió temporal de l'activitat docent presencial a la UPC, us informem de les condicions d'ús de l'aplicació de videoconferència que farem servir a continuació:*
 - a) *La sessió es gravarà per, posteriorment, facilitar-ne el contingut a l'estudiantat.*
 - b) *Garantim que, excepte autorització expressa posterior, els enregistraments únicament s'utilitzaran a l'aula assignada al curs i durant el període assignat a aquest curs.*
 - c) *Recomanem als assistents que desactivin i inhabilitin la càmera del seu dispositiu si no volen que la resta de participants els vegin.*
 - d) *Queda prohibida la captació o enregistrament de la sessió, així com la seva reproducció o difusió (per exemple, en xarxes socials o serveis dedicats a compartir anotacions), en tot o en part, sigui quin sigui el mitjà o dispositiu utilitzat. Qualsevol actuació indeguda és una vulneració de la normativa vigent, i pot comportar responsabilitats legals."*

B.- Recomanacions específiques per a les proves d'avaluació a distància

- 1) Per tal que l'estudiantat pugui fer una progressió adequada en la seva activitat formativa, així com una bona distribució de la càrrega de treball, es recomana incidir en l'avaluació continuada a partir de les eines i recursos disponibles a la nostra universitat, a les guies docents o les específicament desenvolupades per aquest quadrimestre com a mesures d'adaptació temporal. S'incidirà en activitats avaluables de tipus asíncron, com són les proves tipus test, exercicis o treballs individuals o en grup, de forma periòdica, per tal de rebaixar, en la mesura del possible, el pes de l'examen final en la nota de l'assignatura. En aquest sentit i de forma general, el pes de l'examen final no podrà ser superior al que està establert a la normativa general i específica de la UPC, aprovada pels òrgans de govern competents.
- 2) La universitat disposa de les plataformes virtuals per a la docència, principalment ATENEA o els Racons a la FIB que, complementades amb G Suite per educació, recentment activat per a tota la comunitat UPC, permeten mantenir l'activitat docent mentre es perllongui el confinament. Aquestes plataformes permeten la identificació de professors i alumnes accedint-hi amb la identitat UPC.
- 3) Els canvis en l'organització docent, continguts i processos d'avaluació es detallaran en un comunicat o document anomenant "addenda a la guia docent" i es comunicaran als estudiants afectats amb suficient antelació, preferentment a través d'ATENEA, Racons, o per altres mitjans habitualment utilitzats per l'assignatura.
- 4) S'ha de prioritzar l'avaluació continuada fent ús de la realització de proves avaluables poc invasives (treballs, tests, etc.). En el cas que el coordinador de l'assignatura consideri necessari programar proves d'avaluació síncrones que requereixin el control d'identitat i monitorització a distància (per exemple, exàmens finals) cal tenir en compte les restriccions i límits establerts per la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGDD), que es tradueix en les següents consideracions:

- a. La monitorització (sense gravar) de l'estudiant per videoconferència mentre fa l'examen, de forma continua o esporàdica, es considera legítima i es pot fer.
- b. No té suficient legitimació la gravació d'imatges de l'estudiant de forma contínua mentre realitza l'examen, i no s'ha de fer, per considerar-se que no és una mesura proporcional. No obstant, sí que es considera legítim, i es pot fer, gravar un primer pla de l'estudiant per a la seva identificació a l'inici i/o final de la prova, així com dels fulls de l'examen, amb la finalitat de donar robustesa al procés d'identificació i autenticació. També es considera legítim, i es pot fer, gravar l'estudiant amb un document d'identificació, com és el carnet de la UPC. Si fa servir el DNI, NIE o passaport es recomana demanar a l'estudiant que només mostri el nom i la foto, ocultant d'alguna forma la resta de dades personals. Cal recomanar-los que tinguin la precaució de retirar del fons de la imatge qualsevol objecte personal que considerin íntim o privat.
- c. Els professors podran establir mesures per reforçar el control i l'autenticació dels exàmens realitzats remotament. Es considera legítim, i es pot fer, demanar que tinguin els recursos necessaris per escanejar documents manuscrits. Hi ha opcions perquè instal·lin sistemes d'escaneig al mòbil com ara el Drive en mòbil, amb ID UPC. Altres opcions han de tenir en compte les limitacions que s'especifiquen al document *Criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en classe i/o avaluació en remot*. La plataforma ATENEA i les aplicacions G Suite permeten la publicació d'enunciats i el lliurament d'exàmens complint els requeriments del RGPD i la LOPDGDD. També es considera legítim, i es pot fer, que els professors facin un mostreig dels exàmens perquè els alumnes defensin per videoconferència el contingut de les proves realitzades per ells. No obstant, en les circumstàncies actuals, no és aconsellable, per no ser suficientment legítim i exigible en tots els casos, demanar als estudiants que instal·lin software addicional als seus ordinadors (que poden ser compartits amb altres usuaris de l'entorn privat), com són sistemes de bloqueig de navegació o altres. Alguns estudiants podrien negar-s'hi, legítimament, i caldria establir procediments complementaris per a ells.

- d. Els Serveis TIC de la UPC proporcionaran un llistat dels programes que compleixen el RGPD i la LOPDGDD i els requisits de seguretat necessaris per tractar els exàmens. Per altres aplicatius no inclosos caldrà un informe previ. Podeu contactar l'ATIC (mitjançant [tiquet](#) o trucant al 93 401 62 13) per resoldre qualsevol dubte al respecte.
- e. L'estudiant ha de ser informat del procediment i requisits exigits per participar en la prova d'avaluació, que es plantejarà d'acord amb les indicacions que figuren en el document *Criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en classe i/o avaluació en remot*. La legitimació d'aquest tractament de dades personals és el compliment d'una missió realitzada en interès públic (Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats), per al tractament de les seves dades personals, la qual cosa implica que no és necessari el consentiment de l'interessat.
- f. L'actuació de l'estudiantat ha d'encaminar-se a facilitar la tasca del professorat i ha d'estar guiada pels principis de la cooperació, corresponsabilitat, honestedat i integritat, entre molts altres, d'acord amb l'Estatut de l'estudiant universitari i el Codi ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat Politècnica de Catalunya i del seu estudiantat.

Així, les pautes que es troben en el present document s'hauran d'interpretar sempre tenint en compte el deure de col·laboració de tots els implicats amb facilitar l'activitat formativa i d'avaluació de la Universitat.

- g. S'ha de comunicar amb suficient antelació la metodologia, condicions i el procediment de la prova d'avaluació remota, per a que l'estudiant pugui verificar si compleix els requisits tècnics. A aquests efectes, des de l'ICE es proporcionarà un "examen" de prova i exemples reals per validar el procés amb els aplicatius estàndards d'ATENEA o Racons i G Suite. S'ha de preveure un sistema de comunicació i un procés avaluador alternatiu pels casos d'incidències (falta de recursos TIC, ja sigui de compatibilitat d'ordinador o de connectivitat per exemple) abans o durant la prova. És una bona pràctica que els estudiants entrin a la sessió simultàniament tant pel mòbil com amb l'ordinador, per resoldre ràpidament incidències durant la realització de la prova.

- h. En cas de considerar adient donar un telèfon de contacte als estudiants, per tal de no comunicar el telèfon personal, excepcionalment i mentre duri l'estat d'alarma, el PDI de la UPC que ho necessiti, pot sol·licitar la redirecció del seu telèfon del despatx al seu mòbil personal contactant amb l'ATIC (mitjançant tiquet o trucant al 93 401 62 13), sense necessitat d'autorització del/la cap de la unitat que rebrà un missatge informatiu. Aquesta mesura es revertirà en el moment en que es normalitzi la situació, retornant al procediment i condicions habituals.
- i. Es considera una bona pràctica permetre el lliurament de la prova després d'acabar el temps límit establert a tal efecte, tot valorant i comunicant una possible penalització en funció de la justificació del retard, si és el cas. Això permet resoldre més eficientment aquest tipus d'incidències.
- j. No es poden tractar dades biomètriques atès que es considera que no hi ha legitimació perquè la UPC faci aquest tractament de categoria especial de dades. En el mateix sentit, no es considera suficientment legitimat, i no s'ha de fer, demanar la visualització o gravació d'una panoràmica general de l'espai personal que ocupa l'estudiant.
- k. En tots els casos de proves d'avaluació síncrones que requereixin el control d'identitat i monitorització a distància, d'acord amb el document *Criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals en classe i/o avaluació en remot*, cal informar als interessats en dos moments concrets:
 - a. En el moment d'enviar-los un correu electrònic amb l'enllaç de la sessió.
 - b. En el moment d'iniciar la sessió.

En aquest sentit caldrà incloure al final dels correus informatius i en el correu on s'informi de l'enllaç a la sessió la frase **“Tota la informació referent al compliment de la normativa relativa a la Protecció de Dades Personals relativa a aquesta prova és pot consultar a <ENLLAÇ>”**

L'enllaç ha de portar a un document, penjat on hi ha la informació de l'assignatura (ATENEA, Racó o similar), amb la taula d'informació bàsica de protecció de dades. **Preferiblement, es farà una única taula per assignatura,**

englobant tots els actes remots previstos en la planificació. La informació que s'ha de facilitar és la següent:

Responsable del tractament	Universitat Politècnica de Catalunya Nom del centre o unitat amb enllaç a la plana web on contactar. Adreça del correu electrònic del coordinador de l'assignatura (o llistat d'adreces dels professors assignats a cada grup o prova específica).
Dades de contacte del delegat de protecció de dades	Universitat Politècnica de Catalunya. (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/dades-de-contacte-del-delegat-de-proteccio-de-dades)
Finalitat del tractament	F03.21 Gestió i ús del campus virtual. (https://rat.upc.edu/ca/registre-de-tractaments-de-dades-personals/F03.21) Sessió de classe / d'avaluació en remot (o sessions classe / avaluacions en remot de l'assignatura XXX) del centre XXX any 2020
Legitimació	Basat en el compliment d'una missió realitzada en interès públic (Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats)
Destinatari	El vostre nom i cognoms o identificador a la sessió serà visible a la resta de participants en el moment d'assistir a la sessió. La vostra imatge i/o veu serà accessible a la resta de participants en el cas que activeu la càmera i/o micròfon en el moment d'assistir a la sessió. Les vostres dades no se cediran a tercers, tret que sigui d'obligació legal.
Drets de les persones	Sol·licitar l'accés, la rectificació o supressió, la limitació del tractament. Oposar-se al tractament. Portabilitat de les dades. (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/drets)
Termini de conservació	Mentre sigui necessari per a qualsevol dels propòsits que es descriuen a la nostra política de conservació. (https://www.upc.edu/normatives/ca/proteccio-de-dades/normativa-europea-de-proteccio-de-dades/politica-de-conservacio-de-les-dades-de-caracter-personal)
Reclamació	Si no ha estat satisfet l'exercici dels vostres drets, podeu presentar una reclamació davant l'APDCAT: apdcat.gencat.cat

- 5) Les mesures tècniques i organitzatives que es facin servir s'han d'orientar a garantir la integritat, confidencialitat i traçabilitat de la resolució de l'examen de l'estudiant o estudianta.

C. Recomanacions des del punt de vista TIC

A fi d'adaptar les activitats pel **seguiment** i **avaluació** de la docència a un entorn no presencial, i en el marc dels escenaris i les recomanacions establertes pel Consell de Direcció de la UPC i el Delegat de Protecció de Dades, des dels Serveis TIC **s'aconsella l'ús de les eines corporatives oficials** determinades per la Universitat a disposició de la comunitat, en el cas concret de la docència, el Campus Virtual **ATENEA** i la plataforma G Suite per educació.

1. **ATENEA:** el Campus Virtual de la UPC permet realitzar una gran varietat d'activitats online tant en temps real com en diferit, garantint els criteris de confidencialitat, integritat, autenticitats i traçabilitat. Per tant:
 - És el lloc recomanable per ubicar recursos i fer activitats online (qüestionari, tasca, fòrum...) doncs, l'estudiant s'ha d'autenticar obligatòriament amb el seu usuari i contrasenya, es limita la visibilitat als membres de l'aula i tota activitat queda registrada en l'espai del curs com a evidència.
 - Incorpora eines de control antiplagi (urkund).
 - Aplica restriccions d'accés que permeten restringir la disponibilitat de qualsevol activitat o recurs, d'acord a certes condicions: una data, una qualificació obtinguda, la pertinença a un grup, o la compleció d'una activitat.
2. **G Suite per educació:** s'ofereix la possibilitat de fer servir la suite d'aplicacions col.laboratives G Suite, amb els comptes corporatius (en lloc de comptes personals @gmail.com) sota [acord](#) amb la UPC. Per tant:
 - Es necessari fer-les servir des dels comptes @upc.edu i @estudiantat.upc.edu, creats a G Suite.
 - Les aplicacions recomanades (Meet i Drive) s'han integrat amb els grups oficials de matrícula de la plataforma ATENEA que es creen automàticament, això permet limitar més fàcilment, l'accés i/o visibilitat als membres d'aquests grups.

- Cal tenir present que NO es poden compartir documents i arxius amb dades personals amb usuaris externs als dominis de la UPC sense el consentiment adequat dels afectats.

3. Google Meet: És la solució de videoconferència recomanada i integrada a la plataforma G Suite i que incorpora també un xat. Recomanacions:

- La invitació a la videoconferència es pot fer per diferents mitjans. Es recomana facilitar l'enllaç als estudiants via ATENEA (d'aquesta manera la convocatòria constarà com una evidència).
- Actualment i fins a 1 de juliol de 2020, es permet la gravació de les videoconferències que es guarden a la carpeta "Meet Recordings" de l'organitzador.
- El seu ús pot suposar la identificació dels usuaris, així com el registre de la seva veu i/o imatge. Per tant, per totes les videoconferències gravades cal seguir les recomanacions en matèria de Seguretat Informàtica i Protecció de Dades i informar als assistents de la gravació de la sessió i de la seva finalitat.
- Si els estudiants no parlen, aleshores no queda gravat cap dada seva.
- Per compartir una videoconferència gravada amb els estudiants es recomana publicar l'enllaç a ATENEA.

4. Google Drive: És la solució per emmagatzemament, compartició i edició col.laborativa d'arxius i que ofereix espai il·limitat. Recomanacions:

- Per facilitar la compartició de documents i fitxers, durant l'emergència pel COVID-19, està habilitada la compartició amb usuaris externs als dominis de la UPC (@upc.edu i @estudiantat.upc.edu). Malgrat això, tingueu present que NO es poden compartir continguts amb dades personals fora de la comunitat UPC.

5. Emmagatzemar i publicar vídeos

- Es recomana emmagatzemar els vídeos en els repositoris oficials externs a ATENEA (Drive, canal de YouTube de LISA) i enllaçar-los des de les aules del Campus Virtual.

- Es recomana publicar el vídeo en opció OCULT (només veuran el vídeo les persones que tinguin enllaç al vídeo).
- Si el vídeo s'emmagatzema a Drive es recomana utilitzar l'opció que inhabilita la seva possible descarrega.
- Totes aquestes recomanacions seran d'obligat compliment en el cas que els vídeos continguin dades de personals dels estudiants, i no tinguem el seu consentiment per a la seva difusió pública.

6. Eines d'escaneig i gravació de sessions remotes

- Per l'escaneig de documents, com ara exàmens escrits, i si no es disposa d'un escanner, es pot utilitzar l'aplicació drive de google al mòbil. S'ha d'utilitzar amb les credencials UPC, així el pdf generat ja queda emmagatzemat en el repositori de la UPC a google. És molt simple d'utilitzar, només cal entrar a l'aplicació, prémer la icona "+" i seguir les instruccions.
- Per a l'enregistrament de sessions remotes recomanen l'ús de Google Meet, amb totes les consideracions que ja hem comentat anteriorment.

7. Altres consideracions generals des del punt de vista TIC:

- a. L'acreditació de la identitat dels estudiants davant les eines TIC corporatives recomanades són les credencials de la UPC (usuari / password).
- b. Actualment la UPC no disposa de cap sistema d'identificació dels estudiants basat en reconeixement facial (com ara *Respondus*, *Smowl*, *Proctor Exam*, etc.). Aquests sistemes tracten dades biomètriques que formen part d'una categoria especial de dades personals amb un nivell de protecció que actualment la UPC no té implementat.
- c. Qualsevol altra eina o sistema (bloqueig del navegador, compartir escriptori...) aliè a les recomanacions requereix prèviament d'una anàlisi de riscos en matèria de protecció de dades i seguretat de la informació, entre d'altres avaluacions.
- d. Les eines recomanades per la UPC compleixen la normativa de protecció de dades. L'ús de les mateixes queda sota la responsabilitat dels usuaris.

- e. L'ús d'un entorn virtual de docència implica el potencial tractament de dades d'identificació, imatges, àudio o comentaris en un xat de professors/es i estudiants/es. Les eines per si soles no garanteixen la protecció de les dades, cal tenir present la finalitat per la qual s'utilitzen. Per aquest motiu és de vital importància consultar les recomanacions en matèria de Seguretat Informàtica i Protecció de Dades.

D. Preguntes freqüents i consideracions a tenir en compte

En aquesta secció s'adrecen les consideracions i recomanacions establertes en les seccions anteriors, reformulades segons les preguntes més freqüents que ens han arribat.

- **Es pot demanar als estudiants que mostrin l'entorn on desenvoluparan la sessió d'avaluació per comprovar que no hi ha ningú ajudant-lo o que no té a disposició elements que puguin fer servir per ajudar-se (exemple: un telèfon mòbil)?**

Cal respectar els drets fonamentals de les persones en relació amb la seva intimitat. Una cosa és en una aula, i una altra ben diferent és en un espai personal, privat i íntim.

En qualsevol cas, aquests drets no són il·limitats i cal establir el compromís. La visualització (sense gravació) de l'avaluació dels estudiants amb finalitats de control, pot ser considerada proporcional en la situació d'excepcionalitat en la qual ens trobem, i per tant, emprant els mateixos criteris que en l'avaluació presencial, podríem indicar que és legítima i es pot fer.

Ara bé, la gravació continua de la sessió d'avaluació podria ser desproporcionada, ja que aquest tipus de tractament de dades personals no es fa en una sessió d'avaluació presencial. Cal llavors determinar els criteris a ponderar amb relació a la consecució de l'avaluació, el control de la mateixa i dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge de l'estudiant. Sense aquests criteris, no pot haver-hi una ponderació dels drets fonamentals, i per tant es considera que no hi ha legitimació per a la gravació de tota la sessió d'avaluació, i no s'ha de fer.

En canvi, es pot considerar legítim, i només amb la finalitat de poder fer una traçabilitat del lliurament per part de l'estudiant de la resolució de l'examen, i es pot fer, el fet de gravar a l'estudiant i la resolució de l'examen quan hagi finalitzat.

També es considera legítim, i es pot fer, gravar un primer pla de l'estudiant per a la seva identificació a l'inici de la prova, amb la finalitat de donar robustesa al procés d'identificació i autenticació.

- **Es pot demanar als estudiants que mostrin a la càmera el seu DNI per identificar-se?**

Cal avaluar la proporcionalitat d'aquesta mesura, tenint en compte que la resta de participants de la sessió podran veure també el DNI d'aquest estudiant.

Si el coordinador o professor considera necessari un procediment reforçat per identificar a l'estudiantat, es considera legítim gravar l'estudiant amb un document d'identificació, com és el carnet de la UPC. Si fa servir el DNI, NIE o passaport es recomana demanar a l'estudiant que només mostri el nom i la foto, ocultant d'alguna forma la resta de dades personals.

- **Si al llarg de la sessió d'avaluació el professor veu alguna cosa que pot donar-li informació de què l'estudiant està consultant informació o està rebent ajuda que no ha estat autoritzada, com s'ha de procedir?**

Caldrà aplicar els mateixos criteris que en una avaluació presencial i que estan establertes a la normativa acadèmica.

3.1.2 Nagrama: Les accions irregulars que poden conduir a una variació significativa de la qualificació d'un o més estudiants constitueixen una realització fraudulenta d'un acte d'avaluació. Aquesta acció comporta la qualificació descriptiva de suspens i numèrica de 0 de l'acte d'avaluació i de l'assignatura, sense perjudici del procés disciplinari que es pugui derivar com a conseqüència dels actes realitzats.

- **Com procedir si l'estudiant no té els recursos informàtics necessaris per assistir a la sessió de classe i/o d'avaluació?**

Caldrà establir prèviament a la sessió les mesures tècniques i organitzatives necessàries per facilitar la participació dels estudiants. Cal tenir en compte el punt 3.1.2 Nagrama: L'estudiant té dret a ser avaluat de totes les assignatures de les què està matriculat i a les adaptacions curriculars que assegurin la inclusió real i efectiva.

S'ha d'entendre que els estudiants que passat el termini corresponent no han anul·lat o modificat la seva matrícula és que mantenen el seu compromís i poden seguir la docència i avaluació, malgrat les restriccions derivades de la situació de context. En cas que abans de l'avaluació l'estudiant exposi una "incapacitat sobrevinguda" el centre haurà d'establir el procediment adient: canviar la data o la tipologia de la prova.

- **Com procedir si al llarg de la sessió de classe i/o d'avaluació, l'estudiant necessita absentar-se temporalment?**

Caldrà aplicar els mateixos criteris que en una avaluació presencial i que estan establertes a la normativa acadèmica. Aquesta regulació correspon al centre i/o professor. Normalment consisteix en una comunicació fonamentada al professor i aquest atorga o no el permís sol·licitat.

- **Com procedir si al llarg de la sessió d'avaluació, es produeix un tall de la connexió de xarxa o un mal funcionament de l'eina que es faci servir?**

Caldrà establir prèviament a la sessió les mesures tècniques i organitzatives necessàries per a aquest tipus de situacions.

El professorat ha d'establir un mecanisme de comunicació "segura" abans de l'inici de la prova, de forma que els estudiants que pateixin alguna incidència li puguin fer arribar aquesta informació durant la realització de la prova. El professor haurà d'establir el procediment adient i canviar la data o la tipologia de la prova.

- **Es poden fer servir sistemes biomètrics d'identificació única dels estudiants?**

La dada biomètrica d'identificació única és una dada personal que la universitat no té recollida dels estudiants. Aquesta dada forma part de les categories especials de dades establertes pel Reglament General de Protecció de Dades (UE 2016/679) i és una dada que pot requerir per al seu tractament d'una avaluació de riscos. Ara com ara, no es poden utilitzar sistemes biomètrics d'identificació única dels estudiants.

- **Es pot demanar a l'estudiant que instal·li en el seu ordinador una eina de bloqueig d'algunes funcionalitats (no navegar per altres enllaços a part de l'autoritzat, no poder fer copiar i enganxar, no poder fer servir eines de compartició d'escriptori, etc)?**

Si, però caldrà fer una anàlisi de riscos de l'eina de bloqueig per esbrinar si aquesta fa un tractament de dades personals de l'ordinador de l'estudiant (exemple: Adreça IP, dades de configuració, historial de navegació, etc.), per establir quines dades es tracten, la seva categoria, si hi ha destinataris, i el termini de conservació que es fa de les mateixes. No obstant, en les circumstàncies actuals, no és aconsellable, per no ser suficientment legítim i exigible en tots els casos.